

Lublin, 21 października 2022 r.

RIO.II.600.36.2022

Pan Wiesław Dyjach

Wójt Gminy Dzwola

Dzwola 168

23-304 Dzwola

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 22 lipca do 30 sierpnia 2022 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Dzwola. Protokół kontroli podpisano 9 września 2022 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ogólnego-organizacyjnym:

1.1. Niepowołanie zastępcy wójta – str. 2 protokołu.

Podjąć działania mające na celu powołanie zastępcy wójta, w związku z przepisami art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.).

1.2. Nieprzeprowadzenie audytu wewnętrznego w 2021 r. – str. 4 protokołu.

Prowadzić audyt wewnętrzny, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej gminy kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów przekroczyła wysokość 40.000 tys. zł, stosownie do przepisów art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Urzędu Gminy i budżetu:

2.1.1. Nieustalenie stawek umarzania wartości niematerialnych i prawnych – str. 8 protokołu.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości o określenie stawek umorzeniowych wartości niematerialnych i prawnych, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

2.1.2. Dokonywanie – na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – przypisu należności z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie dokonanych wpłat – str. 12 protokołu.

Przypisu należności z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dokonywać w wysokości należnej za dany rok, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.1.3. Nieterminowy zwrot - wniesionych w pieniądzu w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych - wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy – str. 16, 75 protokołu.

Zwrotu - wniesionych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego - wadium dokonywać niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wystąpienia jednej z okoliczności wskazanych w przepisach art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.), zaś zabezpieczeń należytego wykonania umów - w terminach określonych w art. 453 ust. 1 i 3 tej ustawy, mając na uwadze przepisy art. 98 ust. 4 i art. 450 ust. 5 cytowanej ustawy.

2.1.4. Ujęcie – w ewidencji analitycznej środków trwałych – gruntów bez określenia ich wartości – str. 20 protokołu.

Środki trwałe stanowiące własność gminy (w tym grunty) ujmować w księgach rachunkowych ilościowo i wartościowo, według ich wartości początkowej, ustalonej zgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 8 ustawy o rachunkowości, zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.1.5. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-ST oraz w bilansie z wykonania budżetu gminy za 2021 r. – zawyżonego stanu środków pieniężnych na rachunkach budżetu (o 118.125,87 zł) – str. 26-27, 29, 32-33 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-ST „Sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać prawidłowy stan środków na rachunku budżetu, na podstawie dowodów bankowych, zgodnie z przepisami § 20 ust. 1 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144).

Bilans z wykonania budżetu gminy sporządzać na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nim wszystkie informacje, w zakresie ustalonym we wzorze sprawozdania, stanowiącym Załącznik Nr 7 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w związku z przepisami § 23 ust. 4 tego rozporządzenia.

2.2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości Zespołu Szkół w Kocudzy:

2.2.1. Ewidencjonowanie operacji dotyczących rozliczeń z pracownikami związanych z funduszem świadczeń socjalnych na niewłaściwym koncie – str. 35-36 protokołu.

Ewidencję należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia prowadzić na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, które wprowadzić do zakładowego planu kont, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. i zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do tego rozporządzenia.

2.2.2. Nieujmowanie – na kontach rozrachunkowych – rozrachunków z pracownikami z tytułu podróży służbowych – str. 36 protokołu.

Ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie operacje poprzedzające płatność wydatków, mając na uwadze przepisy art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

2.2.3. Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2021 r. – kosztów dotyczących tego roku (w kwocie 3.845,7 zł) – str. 36-37 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.2.4. Nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych, polegające na:

- ujęciu - w ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” – gruntów bez określenia ich wartości,
- nieujęciu – na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” – wszystkich składników majątku,
- przechowywaniu części ewidencji analitycznej do konta 013 w jednostce obsługiwanej – str. 38-39 protokołu.

Środki trwałe ujmować w księgach rachunkowych ilościowo i wartościowo, według ich wartości początkowej, ustalonej zgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 8 ustawy o rachunkowości, stosownie do zasad funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” ujmować składniki majątku, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w zakładowym planie kont, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy tej ustawy.

Prowadzić i przechowywać księgi rachunkowe obsługiwanych jednostek w jednostce obsługującej, w związku z przepisami art. 10c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym i art. 73 ust. 1 i 3 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.2.5. Niewykazanie - w sprawozdaniu Rb-28S za 2021 r. - zobowiązań (w rozdz. 80101 § 4360 w wysokości 108,35 zł) – str. 40 protokołu.

W jednostkowym sprawozdaniu: Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” wykazywać dane wynikające z ewidencji księgowej, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. Przypadki niewystawiania upomnień i tytułów wykonawczych dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 52, 53 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do dłużników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479 późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 i art. 26 § 1 tej ustawy oraz przepisy art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297 z późn. zm.).

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Nieuwzględnienie – w podstawie obliczenia nagrody jubileuszowej – dodatku specjalnego (co skutkowało jej zaniżeniem o 467,25 zł) – str. 57-58 protokołu.

Nagrodę jubileuszową ustalać na podstawie wynagrodzenia przysługujące pracownikowi samorządowemu w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika samorządowego jest to korzystniejsze - wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960), mając na uwadze przepisy art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530).

3.2.2. Dokonanie wydatków – ze środków uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – na cele nieprzewidziane w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (w wysokości 21.577,25 zł) – str. 62-66 protokołu.

Dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za korzystanie z tych zezwoleń przeznaczać wyłącznie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stosownie do przepisów art. 18² pkt 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

3.2.3. Niepodjęcie uchwały określającej rodzaje świadczeń i warunki przyznawania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli – str. 70 protokołu.

Opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania, a także planować w budżecie odpowiednie środki finansowe na tę pomoc, stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym w związku z przepisami art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 z późn. zm.).

3.3. W zakresie zamówień publicznych:

3.3.1. Nieterminowe zamieszczenie planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2019 i 2022 r. - na stronie internetowej oraz na 2021 r. – w Biuletynie Zamówień Publicznych – str. 73 protokołu.

Plan postępowań o udzielenie zamówień, przewidywanych do przeprowadzenia w danym roku finansowym, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych i na stronie

internetowej zamawiającego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.).

3.3.2. Ustalenie, jako jednego z kryteriów oceny ofert w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów, terminu płatności faktur (w którym maksymalną punktacją przewidziano dla 30 dni), który jednocześnie został określony we wzorze umowy załączonym do specyfikacji istotnych warunków zamówienia, co powodowało pozorność tego kryterium – str. 75 protokołu.

Kryteria oceny ofert, wskazywane w specyfikacji warunków zamówienia na podstawie przepisów – w zależności od wartości zamówienia – art. 134 ust. 1 pkt 18 lub art. 281 ust. 1 pkt 17 ustawy Prawo zamówień publicznych, opisywać w sposób zapewniający faktyczną (realną) ocenę ofert według tych kryteriów, nie dopuszczając by ocena ofert – poza przypadkiem dopuszczonym w art. 246 ust. 2 ustawy – nastąpiła wyłącznie w oparciu o kryterium ceny (lub to kryterium o wadze przekraczającej 60%), stosownie do art. 246 ust. 1 tej ustawy.

3.3.3. Zamieszczenie w protokole postępowania o udzielenie zamówienia na:

- *odbior i zagospodarowanie odpadów – niezgodnej ze stanem faktycznym informacji o zmianie ogłoszenia i jej opublikowaniu oraz błędnej godziny otwarcia ofert,*
- *przebudowę drogi gminnej w Dzwoli – błędnego terminu składania ofert – str. 75, 77-78 protokołu.*

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawierać – zgodne z rzeczywistym przebiegiem postępowania – informacje wymagane przepisami art. 72 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2434), mając na uwadze przepisy § 2 ust. 1 tego rozporządzenia.

3.3.4. Niezawarcie, w ogłoszeniu o zamówieniu na przebudowę drogi gminnej, informacji dotyczących wymogu użycia podpisu elektronicznego oraz niezachowanie wewnętrznej zgodności treści ogłoszenia, w zakresie warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności zawodowej – str. 77 protokołu.

W ogłoszeniu o zamówieniu klasycznym o wartości mniejszej niż progi unijne, zamieszczanym w Biuletynie Zamówień Publicznych w związku z przepisami art. 267 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawierać wszystkie informacje w zakresie określonym w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2439), w tym dotyczące wymogu użycia podpisu elektronicznego oraz – zgodne w treści – określenie warunków udziału w postępowaniu, stosownie do pkt I.4.5 i I.6.4 tego załącznika, w związku z art. 57 pkt 2 tej ustawy, mając na uwadze, że zawarcie w ogłoszeniu różniących się

informacji w tym zakresie uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości warunki postępowania ustalił zamawiający, co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji może prowadzić do naruszenia przepisów art. 16 pkt 1 i 2 powołanej ustawy.

3.3.5. Niezawarcie – w ogłoszeniu o wyniku postępowania na przebudowę drogi gminnej – informacji, czy zawarta umowa przewiduje wymagania związane z realizacją zamówienia – str. 77 protokołu.

W ogłoszeniu o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne, zamieszczanym w Biuletynie Zamówień Publicznych, w związku z przepisami art. 267 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawierać wszystkie informacje w zakresie określonym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, w tym informację, czy zawarta umowa przewiduje wymagania związane z realizacją zamówienia, wskazane w pkt. 8.4 tego załącznika.

3.4. W zakresie dotacji:

3.4.1. Ustalenie w umowach na powierzenie realizacji w 2021 r. zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej:

- *terminu wykorzystania środków dotacji - przed datą zawarcia umowy,*
- *możliwości dokonywania przesunięć pomiędzy poszczególnymi rodzajami kosztów, mimo nieokreślenia wielkości i zasad dokonywania takich zmian, co skutkowało przyjęciem od podmiotu realizującego zadanie sprawozdania końcowego zawierającego (we wszystkich rodzajach kosztów) inne kwoty wydatków, niż wskazane w ofercie – str. 83-85 protokołu.*

W umowie o powierzenie realizacji zadania publicznego wskazywać termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego, nie dopuszczając możliwości rozliczania ze środków dotacji wydatków poniesionych przed terminem jej zawarcia, w związku z przepisami art. 221 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych i art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 z późn. zm.).

Dopuszczając możliwość dokonywania przez dotowany podmiot przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów określonymi w kalkulacji przewidywanych kosztów, w regulaminie konkursu, w ogłoszeniu o konkursie lub w dokumentacji konkursowej określać wielkości i zasady ich dokonywania, mając na uwadze, że naruszenie tych postanowień może skutkować pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości, w związku z przepisami art. 252 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, mając na uwadze postanowienia § 5 ramowego wzoru umowy, stanowiącego załącznik Nr 3 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057).

3.5. W zakresie długu publicznego:

3.5.1. Wykazanie – w wieloletniej prognozie finansowej uchwalonej 28 grudnia 2021 r. – w latach 2020-2021 nieprawidłowej kwoty wyłączeń przy obliczaniu wskaźnika spłaty zobowiązań – str. 87-88 protokołu.

W wieloletniej prognozie finansowej wykazywać realistyczne dane, zgodnie z przepisami art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, a przy wyliczaniu relacji wynikającej z przepisów art. 243 ust. 1 tej ustawy, prawidłowo stosować wyłączenia określone przepisami art. 243 ust. 3 i ust. 3a ustawy.

4. W zakresie gospodarki mieniem:

4.1. Nieogłaszanie - w prasie lokalnej - informacji o zamieszczeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę lub najem – str. 89, 90 protokołu.

Informację o zamieszczeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę lub najem podawać do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Dzwola